

ADVOCATEN VOOR ADVOCATEN

LAWYERS FOR LAWYERS

JAARVERSLAG ACTIVITEITEN 2009

L4L is een onafhankelijke en non-politieke Nederlandse stichting die het goed functioneren van de rechtsstaat tracht te bevorderen door een vrije en onafhankelijke beroepsuitoefening van de advocatuur na te streven. Wij doen dit door advocaten die in hun werk worden bedreigd of onderdrukt, wereldwijd te ondersteunen.

**STEUN
ADVOCATEN VOOR
ADVOCATEN
WORD DONATEUR**

Voor informatie over Advocaten voor Advocaten bezoek de website www.advocatenvooradvocaten.nl. Daar leest u ook hoe u donateur kunt worden. Rekeningnummer: ABN-AMRO 48.99.38.655 t.n.v. Stichting Advocaten voor Advocaten te Amsterdam.

I INLEIDING

Achtergrond

Advocaten voor Advocaten (L4L) is een onafhankelijke Nederlandse stichting met de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). In 1986 werd L4L opgericht op initiatief van de Beroepsgroep Juristen van *Amnesty International Nederland* met steun van de Nederlandse Orde van Advocaten, het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM), en het Studie- en Informatie-centrum Mensenrechten (SIM).

Doelstelling

In overeenstemming met het internationale recht en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de *Basic Principles on the Role of Lawyers* en de *Declaration on Human Rights Defenders* van de Verenigde Naties, zet L4L zich er voor in dat advocaten hun beroep in vrijheid en onafhankelijkheid kunnen uitoefenen.

Werkwijze

L4L verleent financiële, morele en juridische bijstand aan onderdrukte advocaten en advocatenorganisaties.

Wij doen dit door de positie van bedreigde advocaten wereldwijd onder de aandacht te brengen van nationale en internationale juridische en politieke instellingen, en organisaties en de betrokken autoriteiten van het land waar de advocaat zich bevindt. Ook organiseren wij *fact finding*- of proceswaarnemingsmissies en schrijfacties. In voorkomende gevallen mobiliseren wij advocaten om onderdrukte advocaten in rechte bij te staan. Daarnaast organiseren of nemen wij deel aan workshops, seminars en conferenties over de positie van bedreigde en belemmerde advocaten of ondersteunen wij de organisatie daarvan. Ook verzorgen wij een vaste column in het 'Advocatenblad', en ook publicaties in andere periodieken van de advocatuur in Nederland.

Organisatie

L4L heeft een bestuur dat bestaat uit (voormalige) advocaten en mensen-rechtenspecialisten. De dagelijkse uitvoering is in handen van een directeur.

Financiën

L4L heeft als stichting geen leden. Voor onze inkomsten zijn wij volledig afhankelijk van giften. Onze donateurs zijn voor het merendeel individuele advocaten, advocatenkantoren en advocatenorganisaties.

II ACTIES VOOR ADVOCATEN IN 2009

L4L probeert haar steun zo veel mogelijk aan de specifieke behoefte(n) van de desbetreffende advocaat of advocatenorganisaties aan te passen. In 2009 werden opnieuw veel advocaten in de uitoefening van hun werk belemmerd of bedreigd. Wij hebben ons ingezet voor advocaten in onder meer Birma, Cambodja, Colombia, China, Filippijnen, Guatemala, Iran, Kenia, Libanon, Marokko, Mexico, Pakistan, Peru, Russische Federatie, Soedan, Sri Lanka, Syrië, Tunesië, Vietnam en Zimbabwe.

Landenoverzicht

Birma

U Aung Thein en **U Khin Maung Shein** waren allebei al meer dan twintig jaar advocaat met een uitstekende staat van dienst toen zij in november 2008 op oneigenlijke gronden tot vier maanden gevangenisstraf werden veroordeeld wegens het “ondermijnen van de rechtbank” en vervolgens van het tableau werden geschrapt. In 2008 behandelden U Aung Thein en U Khin Maung Shein veel strafzaken die voortvloeiden uit de massademonstraties in Birma in 2007 waarbij tienduizenden mensen de straat op gingen om tegen het militaire regime en vóór democratie te demonstreren. Het waren de grootste protesten in twintig jaar. In één van deze strafzaken deelde een verdachte tijdens een zitting aan de rechters mee dat hij en zijn medeverdachten geen vertrouwen meer hadden in een eerlijk proces en daarom op geen enkele wijze meer aan hun strafzaak wilden meewerken. Dit betekende ook dat zij zich niet meer door een advocaat wilden laten vertegenwoordigen. Om dit laatste te bewerkstelligen werd tijdens een volgende zitting een verklaring aan de rechter overlegd waarin werd bevestigd dat de verdachten de volmacht aan hun advocaten, U Aung Thein en U Khin Maung Shein, hadden ingetrokken omdat zij geen vertrouwen meer hadden in een eerlijk proces. De intrekking van de volmacht was door U Aung Thein en U Khin Maung Shein opgesteld, maar werd tijdens de zitting door hun cliënten, de verdachten in de strafzaak, doorgelezen en voor akkoord ondertekend. De rechter stelde vervol-

gens dat tijdens de vorige zitting niet was gezegd dat de verdachten geen vertrouwen meer hadden in een eerlijk proces. U Aung Thein en U Khin Maung Shein zouden dit zelf hebben verzonnen en zich daarom schuldig hebben gemaakt aan het “ondermijnen van de rechtbank”. Na het uitzitten van hun gevangenisstraf in maart 2009 gingen U Aung Thein en U Khin Maung Shein meteen weer aan het werk. Op 15 mei 2009 ontvingen zij echter een kopie van het besluit dat zij van het tableau waren geschrapt omdat zij de gedragsregels zouden hebben geschonden. De processuele waarborgen die volgens de Birmese wet in acht moeten worden genomen voordat een advocatenvergunning kan worden ingetrokken zijn daarbij met voeten getreden. Zo mochten U Aung Thein en U Khin Maung Shein de zittingen in hun eigen zaak niet bijwonen en werden zij niet in de gelegenheid gesteld zich te (laten) verdedigen. Aung Thein en U Khin Maung Shein kunnen sindsdien niet meer als advocaat optreden. Om hen in staat te stellen hun advocatenkantoor vooralsnog open te houden en hun werk via hun collega-advocaten voort te zetten heeft L4L hen financiële steun verleend.

Cambodja

Kong Sam Onn behartigde de belangen van (leden van) de grootste politieke oppositiepartij in Cambodja, de *Sam Rainsy Partij* (SRP) en daarbij trad hij regelmatig op in (recht)zaken tegen de *Cambodjaanse Volkspartij* (CPP), de regeringspartij van Premier Hun Sen. In april 2009 vertegenwoordigde Kong Sam Onn een parlamentslid van het SRP, Mo Sochua, in een procedure tegen premier Hu Sen wegens smaad. Mo Sochua had de procedure aangespannen omdat de premier haar publiekelijk zou hebben beledigd en weigerde daarvoor zijn excuses aan te bieden. Als reactie daarop diende de premier ook zelf een aanklacht in tegen Mo Sochua wegens smaad. Mo Sochua's parlementaire onschendbaarheid werd vervolgens opgeschort. Tevens diende de premier een klacht in tegen Kong Sam Onn bij de Cambodjaanse Orde van Advocaten. Volgens de premier had ook Kong Sam Onn zich beledigend over hem uitgelaten tijdens een persconferentie op 23 april 2009 waarin Mo Sochua en

Kong Sam Onn bekendmaakten dat Mo Sochua een procedure tegen de premier was gestart. Als de Orde zijn klacht zou honoreren dan zou de premier Kong Sam Onn eveneens strafrechtelijk laten vervolgen wegens smaad. Op 18 juni 2009 kwam de Orde tot de conclusie dat Kong Sam Onn de gedragscode voor advocaten had geschonden. Kong Sam Onn liep hierdoor de kans van het tableau te worden geschrapt. Ook werd hij strafrechtelijk vervolgd. Op 7 juli 2009 zou Kong Sam Onn in de gelegenheid worden gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen over de bevindingen van de Orde. Op die datum maakte premier Hun Sen echter bekend dat hij een brief van Kong Sam Onn had ontvangen waarin hij zijn excuses aan de premier zou hebben aangeboden en hem had geïnformeerd dat hij niet langer voor Mu Sochua optrad. De premier had daarop besloten zijn klacht tegen Kong Sam Onn bij de Orde in te trekken. Ook werd van verdere strafrechtelijke vervolging van Kong Sam Onn afgezien. Mo Sochua bevestigde dat Kong Sam Onn haar zaak had laten vallen, maar zei hem niets kwalijk te nemen omdat Kong Sam Onn volgens haar niet anders had kunnen handelen door de politieke druk die op hem was uitgeoefend. L4L heeft een schrijffactie voor hem georganiseerd.

China

Uit China kwamen ook in 2009 onheilspellende berichten. Zo werd de advocaat **Huang Qi** op 23 november 2009 veroordeeld tot 3 jaar celstraf. Hij kreeg de straf voor het illegaal in bezit hebben van staatsgeheimen. Mensenrechten-organisaties, waaronder L4L, vermoeden echter dat Huang Qi's veroordeling verband hield met zijn werk voor nabestaanden van de slachtoffers van de aardbeving in Sichuan in mei 2008. Deze kwestie ligt in China uiterst gevoelig en was eerder al een reden om de vergunning van advocaten in te trekken. L4L ziet de veroordeling van Huang Qi dan ook als een manier om zijn legitieme activiteiten als advocaat te frustreren.

Een ander geval betrof de advocaat **Wang Yonghang**. Op 4 juli 2009 stormden twintig politieagenten in burger zijn huis binnen, waarna zij Wang Yonghang en zijn vrouw arresteerden.

Daarnaast doorzochten zij het huis en namen zij een computer, een camera, een printer en een aantal boeken in beslag. Terwijl zijn vrouw de volgende dag werd vrijgelaten, werd Wang naar een andere locatie overgebracht. Op 6 juli bleek dat hij gevangen zat in een politiecel in Dalian, een stad in het noordoosten van China. Toen zijn advocaten op 14 juli 2009 hun cliënt wilden zien, werd hen dit verboden. In Dalian werd Wang's vrouw verteld dat haar man vastzit wegens verdenking van het schenden van art. 300 van het Wetboek van Strafrecht dat betrekking heeft op 'bijgelovige sekten, geheime genootschappen en kwaadaardige religieuze organisaties'. Dit artikel is veelvuldig toegepast bij de veroordeling van leden van de Falun Gong, een sekte die in China verboden is. Wang heeft veelvuldig opgetreden als advocaat van Falun Gong-leden. In december werd hij veroordeeld tot zeven jaar gevangenisstraf.

In januari 2009 verdween de advocaat **Gao Zhisheng**. Hij is al jaren doelwit van de autoriteiten vanwege zijn werk voor de mensenrechten, in het bijzonder zijn kritiek op de vervolging van christenen en leden van de Falun Gong. Sindsdien is het onduidelijk waar hij verblijft. Naar verluidt is hij eind juni of begin juli gesignaleerd in het bijzijn van een aantal beveiligers. Mensenrechtenorganisaties vrezen dat hij wordt mishandeld en gemarteld.

Een ander punt van zorg betreft het vergunningssysteem dat geldt voor advocaten. Advocaten moeten jaarlijks de vergunning verlengen, die zij nodig hebben om als advocaat op te kunnen treden. De verlenging vindt echter plaats op basis van een mondeling besluit waartegen geen beroep open staat. Bovendien worden de vergunningen afgegeven door een regeringsorgaan, dat mede op politieke gronden vergunningen heeft geweigerd. Advocaten die politiek gevoelige zaken behandelen, zoals zaken die gerelateerd zijn aan het melkpoederschandaal, de aardbeving in Sichuan, Falun Gong en de kwestie Tibet, zijn hiervan het slachtoffer geworden. Volgens de informatie die L4L ontving betrof dit in 2009 alleen al in Peking tientallen advocaten. Van drie van hen werd de vergunning later alsnog verlengd.

L4L heeft diverse malen gesprekken gevoerd met Chinese advocaten met wie wij via *Amnesty International* in contact zijn gekomen.

Colombia

De Colombiaanse advocaat **Jorge Molano** werd in 2009 slachtoffer van bedreigingen en intimidaties. Deze houden waarschijnlijk verband met zijn werk als advocaat. Molano verleent

onder meer juridische bijstand aan mensen-rechtenorganisaties. Hij treedt op in gevoelige zaken waarin organisaties en mensenrechtenactivisten bespioneerd worden door de binnenlandse veiligheidsdienst en in zaken waarin buitengerechtelijke executies plaatsvonden. De mobiele telefoon van Jorge Molano wordt al sinds enige tijd afgeluisterd, waarschijnlijk door de binnenlandse veiligheidsdienst. Ook wordt zijn kantoor in de gaten gehouden en is hij herhaaldelijk bedreigd via internet. Eén van die bedreigingen luidde als volgt: ‘Wij willen duidelijk maken dat als ons of onze familieleden iets overkomt, wij de rechter en haar assistent de advocaat Jorge Molano daarvoor verantwoordelijk houden, moge ons bloed over deze personen vloeien’. Het lijkt erop dat deze boodschap is achtergelaten door een voormalig lid van het nationale leger.

L4L ontving, via Colombiaanse mensenrechtenorganisaties en *Amnesty International*, bericht dat de internationale schrijfacties die ondermeer door *Amnesty* georganiseerd waren voor Jorge Molano een positief effect hadden gehad en er (voorlopig) een einde was gekomen aan de bedreigingen. Toch werd L4L door de betreffende mensenrechtenorganisaties eind 2009 alsnog verzocht om een schrijfactie te organiseren omdat Jorge Molano in de eerste weken van 2010 in een paar politiek gevoelige rechtszaken zou optreden en de druk op hem aanzienlijk bleef.

Op 6 november 2009 had L4L een ontmoeting met **Agustín Jimenez** van het *Comite de Solidaridad con los presos políticos* (CSPP) en **Eduardo Carreño** van het advocatencol-

lectief José Alvear Restrepo. L4L besprak met hen o.a. de effectiviteit van schrijfacties, de rol van advocaten in de Colombiaanse maatschappij en specifieke bedreigingen van advocaten in Colombia. In oktober 2009 vond overleg plaats tussen *Peace Brigades International* en L4L om mogelijke vormen van samenwerking te bespreken, specifiek met betrekking tot Zuid- en Midden-Amerika.

Filippijnen

In november 2008 zond L4L een delegatie van acht advocaten en rechters uit België en Nederland naar de Filippijnen om de moorden en aanvallen op hun Filippijnse beroepsge-
noten

te onderzoeken. De *International Verification and Fact Finding Mission* (IVFFM) was een vervolg op een eerdere missie van L4L naar de Filippijnen in juni 2006. Deze eerste missie bevestigde dat Filippijnse advocaten en rechters op grote schaal werden bedreigd in verband met hun werk. Ook zijn in de periode 2001 tot juni 2006 tenminste 15 advocaten en 10 rechters vermoord, naar wij aannemen uitsluitend vanwege het werk dat zij als advocaat/rechter deden. Na de missie in 2006 heeft de Filippijnse regering herhaaldelijk verklaard dat zij het probleem van de buitengerechtelijke executies keihard had aangepakt en dat de regeringsmaatregelen tot een drastische verlaging van het aantal moorden had geleid. Diverse internationale en Filippijnse burgerorganisaties stelden echter dat ondanks een afname van het aantal moorden de situatie niet structureel was verbeterd. Grote groepen mensen, onder wie advocaten en rechters, zouden nog steeds worden bedreigd en vermoord terwijl de daders onbestraft bleven. Het voornaamste doel van de IVFFM was daarom de effectiviteit van de maatregelen die de regering beweerde te hebben genomen te onderzoeken en na te gaan of deze tot een verbetering van de positie van advocaten en rechters hadden geleid. Ook onderzocht de IVFFM de status van de politieonderzoeken en de vervolging en berechting van de daders. Op 4 juni 2009 publiceerde L4L het rapport van de IVFFM dat is getiteld ‘*The Measures Measured*’. Uit het rapport blijkt dat advocaten en rechters in de Filippijnen nog steeds op

grote schaal worden bedreigd en geïntimideerd. Ook vrezen zij onverminderd voor hun leven. In 2007 en 2008 zijn tenminste negen advocaten en vier rechters vermoord. Volgens de *IVFFM* erkent de Filipijnse regering inmiddels wel dat de werkgerelateerde moorden op advocaten en rechters een serieus probleem vormen, maar heeft dit niet tot substantiële of preventieve maatregelen geleid om advocaten en rechters adequaat te beschermen. Het rapport van de *IVFFM* is wereldwijd op grote schaal verspreid. Tevens heeft L4L de inhoud van het rapport onder de aandacht gebracht in persoonlijke gesprekken met onder meer vertegenwoordigers van de Verenigde Naties, de *International Bar Association*, de *Nederlandse Orde* en plaatselijke *Ordes van Advocaten*, de Nederlandse mensenrechtenambassadeur A. Hamburger en leden van de Tweede Kamer. Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken en de Nederlandse Hoge Raad complimenteerden de *IVFFM* met het rapport. Het rapport is te downloaden op de website van L4L. Van de missie zijn ook filmopnamen gemaakt, waarvan deel 1 hier en deel 2 hier zijn te bekijken. L4L blijft de situatie in de Filipijnen nauwlettend volgen.

Op 23 november 2009 werden op het eiland Mindanao 57 mensen op gruwelijke wijze vermoord door leden van een politieke clan. De slachtoffers begeleidden de echtgenote van een kandidaat die zich verkiesbaar stelde voor de gouverneursverkiezingen in mei 2010. Onder de slachtoffers waren twee advocaten: **Cynthia Oquendo** en **Concepcion 'Connie' Brizuela**. Brizuela was

tijdens de onderzoeksmissie in 2008 gesprekspartner van L4L. De autoriteiten op de Filipijnen zijn er tot op vandaag nog niet in geslaagd een halt toe te roepen aan extrajudiciële moorden.

Guatemala

In de nacht van 18 oktober 2009 verdween de advocaat **Fausto Oztín** in San Juan Comalapa, Chimaltenango. Na een zoektocht werd hij de volgende dag zwaar gewond gevonden in de omgeving van zijn woning. Hij bleek herhaaldelijk met machetes (kapmessen) te zijn bewerkt, in zijn gezicht en zijn rug. Korte tijd later

overleed hij aan zijn verwondingen. De moord op Oztín volgde na een serie van anonieme bedreigingen aan zijn adres. De 32-jarige Oztín maakte zich als advocaat sterk voor de rechten van de inheemse Maya bevolking in Guatemala. Zo was hij de eerste directeur van de Vereniging van Maya-advocaten en werkte hij mee aan de oprichting van het Instituut voor Rechten van Inheemse Volkeren in Guatemala. Daarnaast verleende hij langdurig juridische bijstand aan omwonenden in hun verzet tegen plannen voor de vestiging van een grote cementfabriek.

Het is niet de eerste keer dat advocaten van inheemse afkomst in Guatemala worden bedreigd en aangevallen. Andere advocaten verbonden aan de Vereniging voor Mayarechten zijn meermalen bedreigd. Het Openbaar Ministerie trachtte in 2008 de vereniging te vervolgen omdat zij het brein zou zijn achter een moordaanslag. De geweldloze bijdrage van leiders van inheemse gemeenschappen tegen de vestiging van een cementfabriek, in het kader waarvan Oztín zoals gezegd juridisch advies verleende, heeft bovendien reeds geleid tot 40 arrestaties. L4L heeft in voorgaande jaren meerdere malen schrijfacties georganiseerd ten behoeve van advocaten die zich sterk maken voor de rechten van de Maya-bevolking.

Iran

2009 was een roerig jaar voor veel Iraniërs, niet in de laatste plaats voor advocaten. Het kantoor van de Iraanse Nobelprijswinnaar voor de Vrede van 2003

Shirin Ebadi werd op 1 januari 2009 door betogers

beklad met leuzen. Tien dagen eerder was haar kantoor al door de autoriteiten gesloten. De reden die hiervoor was opgegeven was het ontbreken van vergunningen. Ebadi's organisatie van mensenrechtenverdedigers, het *Defenders of Human Rights Centre*

(DHRC), had juist die dag een activiteit gepland in het kader van het 60-jarig bestaan van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Op 29 december 2008 was het advocatenkantoor van Ebadi ook al door veiligheidsagenten in burger doorzocht, waarbij twee computers, haar persoonlijke dossiers en de dossiers van haar cliënten zijn meegenomen. De intimidatie van Ebadi leek een direct gevolg van

bijeenkomsten en ontmoetingen met de *International Federation for Human Rights* (FIDH), de Secretaris-generaal van de VN, de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten en een aantal topambtenaren van de EU. De positie van advocaten kwam echter het meest onder druk in de zomer. De repressie die volgde op de massale protesten die uitbraken na de verkiezingen op 12 juni 2009 trof vele advocaten.

Eén van hen is **Abdelfattah Soltani**, mensenrechtenadvocaat in Teheran en één van de oprichters van het *Defenders of Human Rights Centre* (DHRC). Op 16 juni werd hij, in de nasleep van de verkiezingen, zonder

verdere opgave van redenen gearresteerd. Hoewel Soltani eind augustus weer werd vrijgelaten ondervindt hij nog steeds veel tegenwerking van de autoriteiten. Zo werd op 2 oktober 2009 zijn paspoort ingenomen. Op dat moment stond hij op het punt om naar Duitsland te reizen, om de *Nuremberg International Human Rights Award* in ontvangst nemen.

Op 25 juni werd **Mohammed Mostafaei** gearresteerd, een mensenrechten-advocaat die onder andere campagne voert omwille van mensen die ter dood veroordeeld zijn voor misdaden die zij als minderjarige pleegden. Mostafaei werd beschuldigd van samenzwering tegen de veiligheid van de regering en het voeren van propaganda tegen het regime. Na het betalen van een borgsom van omgerekend USD 100.000 werd hij na zeven dagen weer vrijgelaten. L4L heeft voor deze advocaten meerdere schrijfacties georganiseerd.

De advocaat en vrouwenrechtenactivist **Shadi Sadr**, die ook tijdens de repressie na de verkiezingen juni gedurende 11 dagen was vastgehouden, was op 9 november 2009 in Den

Haag om uit handen van de Minister van Buitenlandse Zaken, Maxime Verhagen, de 'Mensenrechtentulp', de mensenrechtenprijs van de Nederlandse regering, in ontvangst te nemen. Shadi Sadr zet zich als advocate, journaliste en onderzoekster in voor de rechten van vrouwen in Iran. "*Shadi Sadr krijgt de*

Mensenrechtentulp voor haar buitengewone moed, standvastigheid en werk in een klimaat van zeer zorgelijke en herhaalde schendingen van mensenrechten", aldus Verhagen.

Kenia

Op 5 maart 2009 werd in het centrum van Nairobi de Keniaanse mensenrechten-advocaat **Oscar Kingara** doodgeschoten. Kingara en de door hem opgerichte *Oscar Foundation Free Legal Aid Clinic* ageerden tegen buitengerechte-

lijke moorden door de Keniaanse politie. De stichting is een geregistreerde liefdadigheidsinstelling die gratis juridische dienstverlening biedt aan arme Kenianen. Zij publiceerde in 2008 een rapport waarin werd gemeld dat 8040 jonge Kenianen standrechtelijk zijn geëxecuteerd of doodgemarteld door de politie sinds 2002. Het gaat daarbij om leden van de Mungiki-sekte, een politiek-religieuze groep die in Kenia verboden is. De auto waarin Kingara en zijn collega zaten werd klemgereden, waarna ze in hun auto zijn doodgeschoten. Volgens een ooggetuige droeg de bestuurder van een van de auto's een politie-uniform. Kort voor de moord werd de *Oscar Foundation* door een regeringswoordvoerder in verband gebracht met een criminele bende. De Speciaal Rapporteur voor Buitengerechtelijke Moorden van de VN, Philip Alston, noemde het "*uitermate verontrustend dat mensen die opkomen voor mensenrechten in Kenia, op klaarlichte dag midden in Nairobi kunnen worden vermoord*". L4L heeft in een schrijfactie een onafhankelijk onderzoek geëist.

Libanon

De aandacht van L4L in Libanon richt zich vooral op **Muhamad Mugraby**, een vooraanstaand advocaat en mensenrechtenactivist in Beiroet. Door zijn mensenrechtenwerk, voornamelijk *pro deo*, dat hij met zijn internationale handelsrechtpraktijk

combineerde, kwam Mugraby sinds begin jaren '90 steeds meer onder vuur te liggen van de Syrische bezettings-macht, de Libanese autoriteiten en de Orde

van Advocaten van Beiroet (BAB). Na een gunstige rechterlijke uitspraak in november 2008, waarbij Mugraby werd vrijgesproken van ‘minachting van functionarissen van de staat’ brak echter een nieuwe periode van repressie aan, zodat hij op 27 juli 2009 met steun van advocaten van L4L Jeroen Regouw en Leo Spigt, een juridische procedure is begonnen tegen de EU bij het Europees Hof van Justitie in Luxemburg. Daarbij beroept hij zich op art. 2 van het Associatieverdrag tussen Libanon en de EU, de zogenaamde ‘mensen-rechtenclausule’. Op deze manier probeert Mugraby de mensenrechtensituatie in Libanon te verbeteren, aldus zijn advocaten, die deel uitmaken van de *focusgroep Libanon*. Volgens het verzoekschrift hebben de instituties van de EU nagelaten om de instrumenten die zij tot hun beschikking hebben te gebruiken om Libanon ertoe te bewegen mensenrechten te respecteren. Op deze manier hebben zij bijgedragen aan een ‘toename van de hoeveelheid en ernst van de mensenrechtenschendingen in Libanon, inclusief die tegen Mugraby’.

Marokko

L4L zet zich al enige jaren in voor de Marokkaanse advocaat **Abdellatif Kanjaa**. Kanjaa werd in januari 2007 van het tableau geschrapt omdat hij in 2006 samen met twee anderen een open brief publiceerde waarin hij kritiek uitte op de corruptie

binnen de rechterlijke macht in Marokko, in het bijzonder bij het Gerechtshof van Tetouan. Hierop werd Kanjaa beschuldigd van het ‘beledigen van de rechterlijke macht’, waarna hij zijn beroep niet meer mocht uitoefenen. De actualiteitenprogramma’s ‘NOVA’ en ‘Dichtbij Nederland’ besteedden in april 2009 aandacht aan de kwestie. L4L-directeur Adrie van de Streek verleende samen met Tweede Kamerlid Khadija Arib medewerking aan de uitzending van Dichtbij Nederland. Op 24 april 2009 heeft een vertegenwoordiger van de *focusgroep Noord-Afrika* van L4L Kanjaa bezocht in Marokko en de hulp van L4L aangeboden. Vervolgens heeft de *focusgroep Noord-Afrika* onderzocht welke acties mogelijk waren. Op 29 oktober 2009 oordeelde het Gerechtshof in Tetouan dat Kanjaa in staat moet worden gesteld om zijn activiteiten als advocaat voort

te zetten. Kanjaa liet weten dat hij zijn beroep weer mag uitoefenen en bedankte ondermeer L4L voor de verleende steun en hulp.

Pakistan

In Pakistan lijkt in 2009 voor advocaten en rechters een einde te zijn gekomen aan de tumultueuze periode die begon toen de toenmalige president Musharraf op 3 november 2007 de

noodtoestand uitriep, waarmee de grondwet buiten werking werd gesteld. Musharraf verving enkele opperrechters die hem niet aanstonden en kondigde de noodtoestand af, waardoor hij advocaten en rechters onder huisarrest kon plaatsen. Hierop ontstond een grote protestbeweging tegen het militaire bewind, waarin Pakistaanse rechters en advocaten een cruciale rol vervulden. De beweging had succes: in maart 2009 werd **Iftikhar Chaudhry**, de in 2007 ontslagen president van het Hooggerechtshof, opnieuw aangesteld. Op 31 juli 2009 heeft het Hooggerechtshof de afkondiging van de noodtoestand en het daarop volgende ontslag van 61 rechters nietig verklaard. Het Hof stelde dat het afzetten van Chaudhry als president van het Hooggerechtshof ongrondwettig was. Als gevolg daarvan is de aanstelling van de rechters door de ‘nieuwe’ Chief Justice, Abdul Dogar, nietig, aldus het Hof. Naast de vervanging van de rechters vernietigde het huidige Hooggerechtshof ook de decreten die Musharraf uitvaardigde in november en december 2007. L4L maakt deel uit van de Pakistan NGO Support Groep die regelmatig samen komt om aandacht te blijven vragen voor de situatie in Pakistan en informatie uit te wisselen. De Pakistan NGO Groep heeft de advocatenbeweging gefeliciteerd met deze overwinning. In het najaar heeft deze Pakistan Support Groep, waaronder L4L, de mensenrechtenambassadeur voorafgaand aan zijn bezoek aan Pakistan uitgebreid van informatie voorzien.

Peru

Uit Peru kwam het bericht dat de advocaat **Santos Octavio Esparza Villalobos** vervolgd wordt omdat het Openbaar Ministerie hem verantwoordelijk houdt voor

een wegblokkade bij de Puente la Quebrada. De leiders van de wegblokkade, die was opgeworpen uit protest tegen nieuwe wetgeving die het buitenlandse investeerders mogelijk maakt om olie te winnen in de regio Bagua, hadden Villalobos gevraagd om te bemiddelen tussen hen en de aanwezige politie. De door hem opgezette dialoog tussen de inheemse bevolking en de politie heeft ervoor gezorgd dat er geen mensen zijn opgepakt. Enige tijd later werd hij echter als verantwoordelijk voor de wegblokkade aangeklaagd door de Officier van Justitie van het departement Bagua. Gevreesd wordt dat deze vervolging verband houdt met de werkzaamheden die hij eerder voor de inheemse bevolking verrichtte op het gebied van de mensenrechten.

Russische Federatie

Op 19 januari 2009 werd de advocaat **Stanislav Markelov** in het centrum van Moskou doodgeschoten. Op dat moment was hij in het gezelschap van de journaliste Anastasija Baburova, die zwaar gewond raakte en later in het ziekenhuis overleed. Naar verluidt schoot de dader Markelov in het hoofd met een pistool dat was voorzien van een geluidsdemper. Markelov en Baburova hadden zojuist de persconferentie verlaten waarop Markelov had aangekondigd dat hij bij de Russische instanties in beroep zou gaan tegen de vervroegde vrijlating van de Russische kolonel Joeri Boedanov. Deze was in 2003 tot tien jaar veroordeeld wegens de moord op een achttienjarige Tsjetsjeense, Heda Kungajeva. De kolonel wurgde de jonge vrouw, naar eigen zeggen omdat hij haar voor een sluipschutter van de Tsjetsjeense rebellen hield. Enkele dagen voor zijn dood had Markelov in een interview met de BBC te kennen gegeven dat hij erachter wilde komen wie het bevel tot de vrijlating van Boedanov had gegeven. 'Ik begrijp uit de gang van zaken dat er nog altijd geen sprake is van een behoorlijke rechtsgang in Rusland', zei hij onder andere. Markelov was tevens de oprichter en voorzitter van de non-gouvernementele organisatie "Instituut voor de Suprematie van het Recht". Hij stond mensen bij die in Tsjetsjenië waren mishandeld, gemarteld en verkracht. Ook stond hij de slachtoffers bij van het gijzeldrama

van 24 oktober 2002 in het Moskou Dubrovka theater. Onder de cliënten van Markelov was de journaliste Anna Politkovskaya, die op 7 oktober 2006 werd vermoord. L4L heeft een schrijfactie georganiseerd waarin om een onafhankelijk onderzoek is gevraagd naar de moord op Markelov.

Soedan

In september 2009 sprak L4L met **Deirdre Clancy**, Co-Director van het *International Refugee Rights Initiative* (IRRI) in Kampala (Oeganda). Zij berichtte ons over de zorgwekkende situatie van mensenrechtenadvocaten in Soedan. Als gevolg van ernstige dreiging, geweld en intimidatie van overheidswege wordt hen belet hun werk te doen en zijn zij genoodzaakt in groten getale het land te verlaten. Tot juli 2008 konden mensenrechtenorganisaties en hun medewerkers in beperkte mate en onder strikte voorwaarden hun werkzaamheden verrichten in Soedan. Op 14 juli 2008 richtte de aanklager van het Internationale Strafhof, Luis Moreno Ocampo, een verzoek aan de Kamer van Vooronderzoek van het ICC om een arrestatiebevel uit te vaardigen tegen president Omar al-Bashir in verband met oorlogsmisdrijven, misdrijven tegen de menselijkheid en volkenmoord gepleegd door troepen die onder rechtstreeks bevel stonden van al-Bashir. Vanaf dat moment werden mensenrechtenorganisaties en –verdedigers niet langer ongemoeid gelaten door de NISS (veiligheidsdiensten) en politie.

Het *International Refugee Rights Initiative* (IRRI) zet zich, in samenwerking met nationale en internationale NGO's, in om Soedanese mensenrechtenadvocaten te beschermen en hen zo goed mogelijk in staat te stellen, desnoods vanuit ballingschap, hun werk voort te zetten. L4L heeft hiervoor haar waardering uitgesproken en de bereidheid om, indien nodig, haar medewerking te verlenen.

Sri Lanka

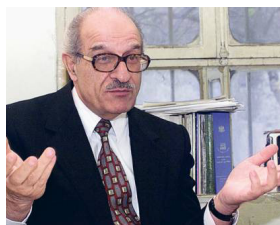
Begin 2009 is de Sri Lankaanse advocaat **Ariyaratne** zijn land ontvlucht met hulp van L4L. Mr. Ariyaratne is al meer dan 15 jaar advocaat. Hij treedt onder meer op voor *Right to Life*, een organisatie die slachtoffers van

marteling helpt. Daarnaast is hij nauw betrokken bij de *Asian Human Rights Commission* (AHRC). Op 27 januari 2009 werd hij op het politiebureau door een met naam en toenaam bekende politieambtenaar tot drie keer toe met de dood bedreigd. Daarop diende Ariyaratne een klacht tegen hem in. Op 30 januari 2009 stond zijn advocatenkantoor in brand. Hijzelf en zijn vrouw (ook advocaat) zijn aan de vlammen ontkomen, maar talloze dossiers zijn verbrand. De politie kwam pas na vele telefoontjes ter plekke en weigerde vervolgens om een grondig onderzoek in te stellen. Pogingen van de Sri Lankaanse Orde van Advocaten en mensen-rechtenorganisaties om voor Ariyaratne en zijn familie bescherming af te dwingen hebben geen effect gehad. Ook is geen enkel onderzoek naar de bedreigingen ingesteld. L4L heeft Ariyaratne geholpen zijn land te ontvluchten om te voorkomen dat hij wordt vermoord. Naast financiële steun heeft L4L bij brief van 26 februari 2009 de Sri Lankese autoriteiten opgeroepen bescherming te bieden aan mensenrechtenadvocaten, zodat zij hun beroep ongehinderd kunnen uitoefenen.

Syrië

In 2009 heeft L4L zich ingezet voor de advocaten **Muhannad al-Hassani** en **Haitham al-Maleh**.

Al-Hassani werd op 28 juli gearresteerd ondermeer op verdenking van het “aan-tasten van patriottistische sentimenten”, het “aanzetten tot sektarische en etnische verdeeldheid” en het geven van “onjuiste en overdreven verklaringen die de natie verzwakken”, hetgeen op grond van art. 385 en 386 van het Syrische Wetboek van Strafrecht verboden is. In werkelijkheid hield zijn detentie hoogstwaarschijnlijk verband met zijn inzet voor de mensenrechten, in het bijzonder zijn observatie van processen voor het Syrische Hof voor Staatsveiligheid, een speciale rechtbank die buiten het Syrische rechtssysteem om opereert. De 42-jarige advocaat publiceerde wekelijks zijn bevindingen over de bijzondere jurisdictie van het hof. Daarnaast is hij voorzitter van de Syrische Organisatie voor de Mensenrechten (*Sawasiah*) en verdedigt hij regelmatig activisten en politieke gevangenen. Vanwege zijn werk werd het hem meerdere

malen verboden om naar het buitenland te reizen. Op 10 november 2009 werd hij door de Syrische Orde van Advocaten van het tableau geschrapt. Hierdoor kan hij zijn vak niet meer uitoefenen. Deze procedure was op 4 augustus 2009 in gang gezet, omdat al-Hassani volgens de Orde ‘leiding geeft aan een mensenrechtenorganisatie zonder vergunning en zonder voorafgaande toestemming door de Syrische Orde van Advocaten’, en omdat hij ‘sessies van het Syrische Hof voor Staatsveiligheid bijwoonde zonder als advocaat van de verdachte te zijn benoemd’.

Een vergelijkbaar lot trof de 78-jarige al-Maleh, een prominent mensenrechten-advocaat die in 2006 de Nederlandse Geuzenpenning kreeg toegekend voor zijn strijd voor mensenrechten. Op 14 oktober 2009 werd hij gearresteerd, waarschijnlijk in verband met een telefonisch interview dat hij op 12 oktober 2009 had gegeven. Tijdens dit interview bekritiseerde Haitham al-Maleh de voortdurende onderdrukking van de vrijheid van meningsuiting in Syrië. Al-Maleh moest op 3 november 2009 voorkomen bij een militaire rechtbank in Damascus. Hij wordt beschuldigd van het “verspreiden van valse berichten die het moraal van de natie aantasten”, het “verzwakken van nationale sentimenten” en het “belasteren van een overheidsorgaan”. Hem hangt 15 jaar gevangenisstraf boven het hoofd.

Tunesië

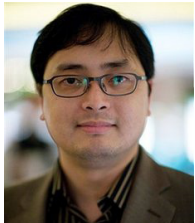

Op 28 maart 2009 deelde het Tunesische Ministerie van Justitie de advocaat **Mohammed Abbou** mede dat hij weer vrij mag reizen naar het buitenland. Abbou werd in 2005 na een

oneerlijk proces veroordeeld tot drieënhalf jaar gevangenisstraf wegens smaad. De werkelijke reden was, volgens verschillende mensenrechtenorganisaties en Abbou zelf, dat Abbou zich inzette voor de vrijheid van meningsuiting in zijn land. Hoewel hij in de zomer van 2007 werd vrijgelaten, werd hij sindsdien meerdere malen tegengehouden toen hij naar het buitenland wilde reizen. L4L en andere maatschappelijke organisaties hebben regelmatig bij de Tunesische autoriteiten aandacht gevraagd voor de zaak Abbou.

Vietnam

Op 13 juni 2009 is de Vietnamese advocaat **Le Cong Dinh**, managing partner van het vooraanstaande

kantoor DC Law en voormalig vicepresident van de *Ho Chi Minh Bar Association*, opgepakt door de politie van de Vietnamese veiligheidsdienst op verdenking van schending van Artikel 88 van het Wetboek van Strafrecht. Hem hing

een gevangenisstraf van 20 jaar boven het hoofd, omdat hij betrokken zou zijn geweest bij de verspreiding van propaganda tegen de regering en het verrichten van staatsondermijnende activiteiten. Daarnaast werd hij op 1 juli 2009 door de Orde van Advocaten van het tableau geschrapt. Naar aanleiding van zijn arrestatie en het intrekken van zijn vergunning organiseerde L4L in juni 2009 een schrijfactie. Op 24 december 2009 werd duidelijk dat Le Cong Dinh naast de eerdere aanklacht verdacht werd van schending van Artikel 79 van het Wetboek van Strafrecht, namelijk een poging om de regering ten val te brengen. Op schending van dat artikel staat de doodstraf. Na dit bericht heeft L4L zowel de mensenrechtenambassadeur A. Hamburger als de Speciaal Rapporteur van de VN voor de Onafhankelijkheid van Rechters en Advocaten gevraagd actie te ondernemen. Beiden hebben aan L4L laten weten dat zij het zowel in EU- als VN-verband hebben aangekaart. Er bestaat een ernstig vermoeden dat de arrestatie en het huidige proces enkel en alleen het gevolg zijn van de werkzaamheden van Le Cong Dinh op het gebied van mensenrechten. In januari 2010 is Le Cong Dinh veroordeeld tot 5 jaar gevangenisstraf.

Zimbabwe

2009 leek in Zimbabwe goed te beginnen met de benoeming van oppositieleider Morgan Tsvangirai tot premier, naast president Robert Mugabe. De hoop

bestond dat deze machtsverdeling zou zorgen voor meer vrijheid en minder repressie, ook voor advocaten. Helaas is die hoop niet uitgekomen. Ook in 2009 ontving L4L regelmatig berichten over advocaten die worden bedreigd en gehinderd in hun werk.

Op 14 mei 2009 werd mensenrechtenadvocaat **Alec Muchadehama** in de rechtbank in Harare gearresteerd. Naar aanleiding hiervan heeft L4L een schrijfactie

georganiseerd. Muchadehama staat regelmatig leden bij van de oppositie-partij MDC of mensenrechtenactivisten die worden verdacht van samenzwering om president Mugabe af te zetten. Hij werd gearresteerd op verdenking van het geven van valse informatie met als doel een aantal cliënten vrij te krijgen. De volgende dag werd hij op borgtocht vrijgelaten, maar hij moest zich wekelijks melden. In oktober kwam zijn zaak voor de rechter en op 10 december 2009 werd hij vrijgesproken. Er was geen bewijs om de beschuldiging te onderbouwen.

Op 10 februari 2009 werden de advocaten **Roselyn Hanzi** en **Tawanda Zhuwarara** gearresteerd op verdenking van het deelnemen aan een bijeenkomst die zou hebben opgeroepen tot geweld en onverdraagzaamheid. Zij werden vrijgesproken op 28 mei 2009, eveneens vanwege gebrek aan bewijs.

Op 2 november 2009 werd **Mordecai Mahlangu**, een prominent mensenrechten-advocaat, gearresteerd vanwege het schrijven van een brief aan de procureur-generaal namens één van zijn cliënten (de aanklacht was "obstruction of justice"). Een dag later kwam hij op borg vrij en op 14 januari 2010 werd hij vrijgesproken. Zimbabweaanse advocaten worden dus nog steeds stelselmatig geïntimideerd en op willekeurige gronden gearresteerd.

III CONTACTEN/ SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES

In 2009 heeft L4L onder meer samengewerkt en/of contacten onderhouden met vertegenwoordigers van Buitenlandse Zaken waaronder de Mensenrechten-ambassadeur, verschillende parlementsleden, de *Nederlandse Orde van Advocaten*, het *Bureau van de Amsterdamse Orde*, de *International Bar Association* en vele andere nationale en internationale politieke en juridische instellingen en mensenrechtenorganisaties, zoals *Amnesty International*, *Justitia et Pax*, *Cordaid*, *Mensen met een Missie* en *PBI*.

In Geneve heeft L4L onder meer overleg gevoerd met Leandro Despouy (oud-Speciaal Rapporteur van de VN voor de Onafhankelijkheid van Rechters en Advocaten), Philip Alston (Speciaal Rapporteur voor Buitengerechtelijke Moorden van de VN), en met vertegenwoordigers van de *International Commission of Jurists*, *Asian Human Rights Commission* en *Lawyers Rights Watch Canada*.

Bij de *Verenigde Naties* in New York heeft L4L diverse

besprekingen gehad met **Ms. Gabriela Carina Knaul de Albuquerque e Silva**, die sinds augustus 2009 benoemd is tot de nieuwe VN Speciaal Rapporteur voor de Onafhankelijkheid van

Rechters en Advocaten. Verder vond overleg plaats met David Marshall van het kantoor van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten en met diverse andere mensenrechtenorganisaties.

IV WORKSHOPS EN SEMINARS

Tijdens het jaarcongres van de *Nederlandse Orde van Advocaten* heeft L4L op 25 september 2009 een sessie gehouden met als titel 'Human Rights in Zimbabwe, Lawyers in times of severe repression'. Speciale gast

was **Arnold Tsunga**, voormalig advocaat uit Zimbabwe en thans directeur van het 'Africa Regional Programme' van de *International Commission of Jurists* in Zuid-Afrika. Tsunga sprak met Phon van den Biesen, voorzitter van L4L, over de advocatuur in Zimbabwe en het uitoefenen van ons vak in tijden van crisis en ernstige overheidsoppressie. Aansluitend was er gelegenheid voor discussie en vragen.

Tegelijkertijd was L4L tijdens het jaarcongres met een eigen stand aanwezig op de Kennismarkt.

Ook in 2009 heeft L4L weer presentaties gehouden bij een aantal jaarvergaderingen van lokale *Ordes*, zoals in Dordrecht op 15 oktober en in Groningen op 30 oktober. Daarnaast heeft L4L voor de *Jonge Balies* van Breda en Maastricht een lezing verzorgd.

Op 23 januari 2009 verzorgde L4L-directeur Adrie van de Streek een presentatie tijdens de jaarvergadering van de *Vereniging Sociale Advocatuur Amsterdam* en verzorgde een presentatie tijdens het Congres van de *Nederland – Filippijnen Stichting* bij het *Internationaal Instituut Sociale Studies* (ISS) op 4 november 2009. Tenslotte trad L4L-directeur Adrie van de Streek op als panellid in de discussie na de uitreiking van de Mensenrechtentulp aan de Iraanse advocaat Shadi Sadr in Den Haag op 9 november 2009.

V PUBLICATIES

In 2009 is L4L begonnen met het verzenden van een digitale *Nieuwsflits* met ons laatste nieuws en informatie over actuele activiteiten van L4L. De *Nieuwsflits* is sindsdien vrijwel elke maand verschenen. Geïnteresseerden kunnen zich via de website aanmelden.

L4L heeft in het 'Advocatenblad' een vaste column, getiteld 'Vervolgde Advocaten'. Meestal staat daarin een bedreigde advocaat centraal, die onze steun op dat moment extra hard nodig heeft.

In 2009 zijn de volgende columns verschenen, die ook te lezen zijn op onze website:

Advocatenblad

- 1 'Geen paspoort, geen mensenrechtenprijs voor Iraanse advocate'
- 2 'Zimbabweanse advocaten op zoek naar vermisten'
- 3 'Vlucht uit Sri Lanka'
- 4 'Onafhankelijk onderzoek gevraagd naar Keniaanse moorden'
- 5 'Moordenaars Díaz García veroordeeld'
- 6 'Vietnamese Communistische Partij niet gediend van critici'
- 7 'Verschil tussen leven en dood in Zimbabwe'
- 8 'L4L: positie Filippijnse advocaten nog altijd slecht'
- 9 'Uitlatingen president Vietnam in schril contrast met arrestatie advocaat'
- 10 'Syrië opnieuw keihard voor kritische advocaten'
- 11 'Vergunningssysteem als pressiemiddel tegen kritische advocaten'
- 12 'Zimbabweanse mensenrechtenadvocaat: glimlach ondanks intimidaties'
- 13 'Iraanse mensenrechtenverdedigster krijgt Mensenrechtentulp 2009'
- 14 'Colombiaanse advocaten in de knel'
- 15 Filippijnen: 'Als ze advocaten doden, is niemand meer veilig'

Amsterdams Balie Bulletin (ABB)

1. 'Onderzoek nodig naar moord Russische advocaat' (maart 2009)
2. 'Midden-Oosten en Noord-Afrika vs. mensenrechtenadvocaten: diepgewortelde vijandigheid' (juni 2009)
3. 'Voor Zimbabweanse advocaten weinig verschil' (september 2009)
4. 'Tunesische advocate op de bres voor mensenrechten' (december 2009)

Bossche Balie Bulletin (BBB)

'Advocaten voor Advocaten. Missie Filippijnen' (april 2009)

Berichten van L4L verschijnen regelmatig in 'de Orde van de Dag', een juridische nieuwsbrief van de *Nederlandse Orde van Advocaten*.

Voorts verscheen een artikel van L4L in 'Le Juriste International', een uitgave van de *Union Internationale des Avocats*, getiteld 'The Long Road to Justice for Philippine Lawyers and Justice' (december 2009).

Rapport

The Measures Measured. Report of the International Verification and Fact Finding Mission (IVFFM) on Attacks against Lawyers and Judges in the Philippines, 4-12 November 2008 (4 juni 2009)

Radio/ televisie

Op 10 april 2009 besteedde het actualiteitenprogramma 'Dichtbij Nederland' aandacht aan het lot van de Marokkaanse advocaat Abdellatif Kanjaa. L4L-directeur Adrie van de Streek heeft aan deze uitzending meegewerkt.

VI OVERIGE ACTIVITEITEN

L4L heeft het VN-document *Basic Principles on the Role of Lawyers* in een handzaam boekje uitgegeven. De *Basic Principles* is een artikelsgewijze opsomming van de wijze waarop elk land ter wereld het recht op een onafhankelijke advocaat dient vorm te geven, van rechten en plichten van de advocaat en van de door het overheidsgezag te verlenen en te handhaven waarborgen die nodig zijn opdat de advocaat zonder belemmeringen zijn/haar beroep kan uitoefenen. Deze boekjes worden op verzoek van L4L door de plaatselijke Dekens aan alle stagiairs bij hun beëdiging uitgereikt.

L4L heeft zich tot doel gesteld om de effectiviteit van de *Basic Principles* te vergroten, onder meer door een hogere juridische status. Om te onderzoeken hoe dit te bewerkstelligen voeren we gesprekken met vertegenwoordigers van de *International Commission of Jurists*, de Speciaal Rapporteur voor de Onafhankelijkheid van Rechters en Advocaten, de *Human Rights Officer at the Office of the High Commissioner for Human Rights* en de *Open Society Institute*.

Vrijwilligersbijeenkomsten

In 2009 heeft L4L twee keer een bijeenkomst met de L4L-vrijwilligers georganiseerd. Doel van deze bijeenkomsten was om informatie uit te wisselen en hen verder in te betrekken bij

focusgroepen. Deze *focusgroepen* hebben tot taak de situatie van de advocaten in bepaalde landen monitoren door contacten te onderhouden en zelf actief op zoek te gaan naar informatie. Sinds mei 2009 zijn de volgende focusgroepen actief: China, Midden- en Zuid-Amerika, Noord Afrika, Zimbabwe, Filippijnen, Iran, Syrië, Libanon, Pakistan/Sri Lanka, Cambodja/Vietnam, en Oost-Europa/Rusland.

Aan elke focusgroep is een bestuurslid gekoppeld. Op die wijze kan het L4L-werk beter worden verdeeld en de toenemende hoeveelheid informatie beter worden verwerkt. Daarnaast zijn vrijwilligers onder meer actief betrokken bij het onderhouden van de website en het vertalen van bijdragen daarvoor.

VII BESTUUR

In 2009 bestond het bestuur van L4L uit de volgende leden:

Mr. Phon van den Biesen, Van den Biesen Boesveld Advocaten, voorzitter;

Mr. Joost Italianer, NautaDutilh, secretaris;

Mr. Gerrard Boot, kantonrechter te Amsterdam, penningmeester;

Drs. Frederiek de Vlaming, Vakgroep strafrecht, Universiteit van Amsterdam, lid tot 15 juli 2009;

Mr. Judith Lichtenberg, voormalig advocaat;

Mr. Irma van den Berg, Six Advocaten, lid sinds 10 juni 2009;

Mr. Gerrit Jan Pulles, advocaat, lid sinds 10 juni 2009.

Mr. Adrie van de Streek is werkzaam als directeur van L4L.

In 2009 vonden negen bestuursvergaderingen plaats, resp. op 16 januari, 20 februari, 27 maart, 11 mei, 10 juni, 15 juli, 24 augustus, 16 oktober en 4 december.

VIII FINANCIEN

Het in 2009 gerealiseerde totaalbedrag aan inkomsten was lager dan in 2008. Uiteindelijk waren er in 2009 toch nog iets meer inkomsten dan uitgaven, waardoor er een positief resultaat is behaald van 510 euro.

De reserves liggen onder het niveau dat door de Commissie Herkströter (Commissie Vermogensnormering Goede Doelen) maximaal verantwoord wordt geacht (een omvang van anderhalf maal de jaarlijkse omzet).

Vacatiegelden en onkostenvergoeding L4L

Vacatiegelden

Bestuursleden ontvangen geen vacatiegelden of andere vergoedingen voor de door hen ten behoeve van L4L verrichte werkzaamheden, anders dan de hierna te noemen onkostenvergoeding

Onkostenvergoeding

Indien een werknemer van L4L op verzoek van het bestuur werkzaamheden verricht waarvoor reis- dan wel verblijfkosten dienen te worden gemaakt, worden deze kosten, binnen de grenzen van redelijkheid vergoed. Als een bestuurslid of een andere vrijwilliger van L4L op verzoek van het bestuur werkzaamheden verricht waarvoor reis- dan wel verblijfkosten dienen te worden gemaakt, worden deze kosten binnen de grenzen van de redelijkheid vergoed. Als het bestuur besluit dat de hiervoor genoemde werkzaamheden dienen te worden verricht, wordt hierbij tevens vastgesteld hoeveel personen daaraan deelnemen.

Donateur worden

Om ons werk blijvend te kunnen voortzetten, doen wij een beroep op alle advocaten en advocatenkantoren om het werk van L4L financieel te ondersteunen. L4L is een Algemeen Nut Beogende instelling, zodat de donateurs de gelden fiscaal kunnen aftrekken.

Steun Advocaten voor Advocaten door een bijdrage te storten op rekeningnummer: 489 938 655, t.n.v Stichting Advocaten voor Advocaten, Amsterdam

Een schenking bij notariële akte

U kunt het werk van L4L voordelig steunen door uw gift bij de notaris vast te leggen. Met een periodieke schenking per notariële akte steunt u ons en uw bedreigde collega advocaten vijf jaar lang met een vast bedrag per jaar. Dit is fiscaal aantrekkelijk voor u, want u mag uw bijdrage (minimaal € 100 per jaar) direct opvoeren als aftrekpost zonder drempel. L4L betaalt de kosten van de notaris.

CONTACT

ADVOCATEN VOOR ADVOCATEN / LAWYERS FOR LAWYERS

Correspondentieadres

Postbus 7113
1007 JC AMSTERDAM
Tel: +31 (0) 20 7171 638
Fax: +31 (0) 20 7171 327
E-mail: info@lawyersforlawyers.nl
www.lawyersforlawyers.nl

Contactpersoon

Mw Mr. Adrie van de Streek, directeur
Mobile: + 31 (0)6 26 274 390
E-mail: info@lawyersforlawyers.nl

Bank- en girogegevens

ABN-AMRO 48.99.38.655
BIC ABNANL2A
IBAN NL69ABNA0489938655en
ING: 4338327
t.n.v. Stichting Advocaten voor Advocaten
te Amsterdam